

30.04.2025

Ähtärin Juoleikonkankaan tuulivoimahanke, Ähtäri

Yhteysviranomaisen lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Hanketiedot

Hankkeen nimi ja sijainti

Ähtärin Juoleikonkankaan tuulivoimahanke, Ähtäri

Hankkeesta vastaava

UPM Wind West Oy, Alvar Aallon katu 1, 00100 Helsinki.

Hankekehityskonsulttina on toiminut Etha Oy.

Konsulttina arviointiohjelman laatimisessa on toiminut Sweco Finland Oy.

Yhteysviranomainen

Hankkeen yhteysviranomaisena on toiminut Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista

Hankealue sijaitsee Ähtärissä, rajautuen osittain Soinin kuntaan. Sähkönsiirron vaihtoehdot kulkevat myös Soinin kunnan puolella. Hankealueen etäisyys lähimpiin asutuskeskittymiin, Ähtärin keskustaan on noin 17 kilometriä ja Soinin kirkonkylään 18 kilometriä.

Hankealueen pinta-ala on noin 1711 hehtaaria. Hankealueelle suunnitellaan enintään 9 voimalan tuulivoimapuisto. Voimaloiden yksikköteho tulee olemaan enintään 10 MW, kokonaiskorkeus enintään 300 metriä, roottorin halkaisija enintään 200 metriä ja napakorkeus enintään 200 metriä.

YVA-menettelyssä arvioitavat hankevaihtoehdot tuulivoimaloiden toteutuksen osalta ovat:

VE0: Hanketta ei toteuteta

VE1: Toteutetaan 9 voimalan hanke

VE2: Toteutetaan 8 voimalan hanke

Sähkönsiirron toteutuksen osalta tarkasteltavat vaihtoehdot ovat:

SVE pohjoinen: Hankealueen pohjoisosan sähköasemalta toteutetaan 110 kV ilmajohtoreitti (7,9 km) koilliseen, ohittaen Iso Koirajärven harjun Natura-alueen pohjoispuolelta.

SVE eteläinen: Hankealueen keskeltä sähköasemalta toteutetaan 110 kV ilmajohtoreitti (10,2 km) kaakko-itä -suuntaisena, ohittaen Iso Koirajärven harjun Natura-alueen eteläpuolelta.

Sähkönsiirron molemmat vaihtoehdot päättyvät Fingridin Alajärvi-Petäjävesi 110 kV sähkönsiirtolinjaan suunnitellulle Ulvon sähköasemalle, jonka sijaintia tarkastellaan esitettyjen kahden SVE-vaihtoehdon mukaisesti. Reitti saattaa myös tarkentua YVA-selostusvaiheessa.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn vireilletulo

UPM Wind West Oy on 20.2.2025 saattanut vireille ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (jäljempänä arviointimenettely) toimittamalla Etelä-Pohjanmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukseen (jäljempänä ELY-keskus) Ähtärin Juoleikonkankaan tuulivoimahanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma).

Hankkeen arviointimenettelyn tarve määräytyy ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (jäljempänä YVA-laki) liitteen 1 kohdan 7e) tuulivoimalahankkeet, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään 45 megawattia, perusteella.

Ennakkoneuvottelu

Yhteysviranomainen järjesti ennakkoneuvottelun 17.9.2024, edistämään muun muassa hankkeen vaatimien arviointi-, suunnittelu- ja lupamenettelyjen kokonaisuuden hallintaa, sekä hankkeesta vastaavan ja viranomaisten välistä tiedonvaihtoa. Ennakkoneuvotteluun osallistui edustajat UPM Wind West Oy:stä, Sweco Finland Oy:stä, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksesta, Ähtärin kaupungilta, Etelä-Pohjanmaan liitosta, Keski-Suomen liitosta, Seinäjoen alueen terveydensuojelusta, Seinäjoen museoilta ja Puolustusvoimista.

Arviointiohjelmasta tiedottaminen ja kuuleminen

Yhteysviranomaisen tiedotti arviointiohjelmasta ja sen nähtävillä olosta sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 5.3. – 3.4.2025. Kuulutus ja arviointiohjelma julkaistiin ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/etela-pohjanmaa ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/juoleikonkangas-tuulivoima-YVA. Ilmoitus kuulutuksesta on lähetetty Ähtärin ja Soinin kunnille julkaistavaksi niiden verkkosivuilla. Lisäksi arviointiohjelmasta ja sen nähtävillä olosta sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen on tiedotettu Ähtärinjärven Uutisnuotta -lehdessä viikolla 9 julkaistulla lehti-ilmoituksella.

Arviointiohjelmiaan on voinut tutustua kuulemisaikana paperimuodossa seuraavissa paikoissa:

- Ähtärin kaupungintalo, Ostolantie 17, 63700 Ähtäri
- Soinin kunta, Multiantie 27 A, 63800 Soini

Arviointiohjelmasta järjestettiin yleisötilaisuus 11.3.2025 klo 18.00–20.00 Ähtärin kaupungintalon valtuustosalissa osoitteessa Ostolantie 17, 63700 Ähtäri, ja etäyhteydellä Teams-sovelluksen välityksellä. Yhteysviranomaisen ja hankkeesta vastaavan edustajien lisäksi yleisötilaisuudessa oli läsnä 25 henkilöä ja etäyhteydellä mukana 7 kuulijaa. Yleisötilaisuudessa esiin nousseita asioita olivat mm. havainto yksittäisen asuinrakennuksen puuttumisesta asiakirjojen karttakuvassa, sekä laajemminkin mökkiläisten huomiointi ja hanketta vastustavien maanomistajien vaikutusmahdollisuudet hankkeen osalta. Yleisöä kiinnosti myös hankkeen sijoittuminen suhteessa maakuntakaavan tuulivoimalle osoitetulle alueelle, sekä maakuntakaavan 2050 valituksen vaikutus hankesuunnitteluun. Tuulivoimalan toteutusaikataulu ja elinkaari nousivat keskusteluun, sekä voimalan tuottama mikromuovin määrä. Toimintaa havainnollistavista vaikutuksista käytiin läpi melun ja välkkeen mallintamisen periaatteita, huomioiden myös melun yhteisvaikutukset erityisesti lähelle sijoittuvan Kimpilamminkankaan tuulivoimahankkeen kanssa. Voimalakoon viimeaikaista kasvua esitettiin myös huomioitavaksi tarvittavien raaka-aineiden ja luonnonvarojen tarkastelussa. Luontovaikutuksista kysymyksiä heräsi koskien muuttolintujen reittejä, sekä laajemminkin eläimistöä koskevia selvityksiä, sekä laadittavien selvitysten saatavuutta. Voimaloiden koko ja sijainti, sekä sähkönsiirron sijoittuminen ja pohjavesiasiat nousivat keskusteluun. Hankkeen vaikutusten huomioitiin ulottuvan naapurikuntaan.

Arviointiohjelmasta annetut lausunnot ja mielipiteet

Yhteysviranomaisen pyysi lausunnot arviointiohjelmasta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia

todennäköisesti koskee. Arviointiohjelmasta toimitettiin yhteysviranomaiselle 22 lausuntoa ja 11 mielipidettä. Säteilyturvakeskus ilmoitti, että sillä ei ole lausuttavaa arviointiohjelmasta.

Mielipiteinä toimitettiin 2 yhdistyksen lausunnot, toisessa 66 henkilöjäsentä ja 6 yhteisöjäsentä, lisäksi toimitettiin 1 osuuskunnan muistutus. Muut 8 mielipidettä sisälsivät yhteensä 100 allekirjoittajaa. *Mielipiteissä 6 ja 7 oli sama allekirjoittaja.*

Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys kuulemispalautteen keskeisestä sisällöstä. Lausunnot ja mielipiteet löytyvät kokonaisuudessaan osoitteesta www.ymparisto.fi/juoleikonkangas-tuulivoima-YVA. Verkkosivuilla julkaistuista lausunnoista ja mielipiteistä on poistettu henkilötiedoiksi katsotut tiedot.

Yhteenveto lausunnoista

Cinia Oy toteaa lausunnossaan, että sillä ei ole radiotaajuuksia käyttäviä tai kaapeleihin perustuvia viestiverkkoja hankealueella tällä hetkellä. Toteutuvan hankkeen vaikutusalueelle ei jatkossa voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä. Teleliikenteelle aiheutuvat haitat pyydetään huomioimaan, ja tekemään sähkönsiirtojohtoista lähellä olevien Cinian kaapeleiden osalta vaarajänniteselvitys.

Digita Oy huomioi, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni-tv:n vastaanottoon erityisesti radio- ja tv-lähetysasemaan nähden puiston takana sijaitsevilla asuin- ja lomarakennuksissa, tai yhteisvaikutuksina muiden hankkeiden kanssa. Tämä vaikuttaa vaaratiedotteiden saatavuuteen ja yleiseen turvallisuuteen, ja tulee huomioida vaikutusten arvioinnissa ja voimaloiden sijoittamisessa.

Elisa Oyj pyytää huomioimaan Elisan teleliikenteelle aiheutuvat haitat. Hankkeen vaikutusalueelle ei jatkossa voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue arvioi lausunnossaan liikenteellisten vaikutusten arviointisuunnitelman pääosin riittäväksi. Arvioinnissa tulee tarkastella erityisesti lisääntyvän liikenteen vaikutuksia lähialueen asukkaille ja maantieverkolle, sekä eritellä keinoja negatiivisten vaikutusten minimoimiseksi. Tieverkon kunnosta ja liikenneturvallisuuden varmistamisesta tulee huolehtia myös rakennustöiden valmistuttua.

Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa tarkasteltujen hankevaihtoehtojen valikoitumisen perustelujen puuttuvan, sekä suhtautuu kriittisesti voimalan 1 sijaintiin hankealueella. YVA-menettelyssä on esitettävä selkeästi uuden maakuntakaavan voimassaolo, ja mahdollisesti saama lainvoima. Liitto on lausunnossaan lisännyt YVA-ohjelmassa jo alueella tunnistettuihin maakuntakaavan merkintöihin kohteita, joilla maakuntakaavan suunnittelumääräykset tulee myös huomioida.

Yhtäläisesti tulee arvioida suunnittelumääräyksiä ekologisten yhteyksien, arkeologisen kulttuuriperinnön sekä maakuntakaavassa 2050 esitetyn osalta. Liitto on myös lausunnossaan esittänyt maakuntakaavan mukaisten tavoitteiden ja merkintöjen toteutumista arvioitaviksi selostusvaiheessa. Liitto on kiinnittänyt huomiota hankealueen laajuuteen, verrattuna maakuntakaavassa osoitettuun tuulivoimaloiden alueeseen. Voimalasijainnit ja sähkönsiirron vaihtoehdot esitetään lisättäväksi kartoille maakuntakaavaan kohdistuvien vaikutusten arviointia varten. Sähkönsiirrossa maakaapelointivaihtoehdon puuttumiselle pyydetään perustelua ratkaisun maakuntakaavan mukaisuudesta suhteessa suunnittelumääräykseen. Liitto toivoo myös huomioitavaksi havainnekuvien riittävän määrän sekä oikean kohdentamisen. Erityisesti esitetään tarkastelua haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi nimenomaan suunniteltavassa hankkeessa.

Fingrid Oyj muistuttaa lausunnossaan sopimuspuolten kantaverkkoliityntää koskevista oikeuksista ja velvollisuuksista, liittymishdoista sekä Fingridin järjestelmäteknisistä vaatimuksista voimalaitoksille. Rakentamisesta Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen tulee pyytää erillinen risteämälausunto.

Ilmatieteenlaitos toteaa, että hankealue sijaitsee yli 20 km lähimmästä laitoksen säätutkasta. Alueen tuulivoimalamäärä tuulipuistojen sijaitessa lähellä toisiaan voi aiheuttaa, että ne näkyvät tietyissä sääolosuhteissa tutkimuksissa. Tämä voi johtaa säätutkamittauksien luotettavuuden heikkenemiseen ja vaikuttaa alueen sääpalveluihin.

Keski-Suomen ELY-keskus toteaa, että yhdessä muiden tuulivoimahankkeiden, mm. Konttisuon voimaloiden kanssa, Juoleikonkankaan tuulivoimahanke voi voimistaa maisemallisia vaikutuksia Keski-Suomen puolella. Lausunnossa pidetään keskeisenä, että hankevastaava on riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista, ja laatii hankkeen vaikutusten seurantaohjelman ja kirjaa sen toteuttajan jo tässä vaiheessa riippumatta siitä, edellytetäänkö hankkeelta ympäristölupaa. Kuljetusten vaikutusten arvioimiseksi liikenteelle ja tieverkolle esitetään saavutettavuusselvityksen tekemistä. Mikäli jatkosuunnittelussa kuljetusreitiksi valitaan kantatien 58 kautta kulkeva reitti, tulee Keski-Suomen ELY-keskuksen liikennevastuualueelle varata lausuntomahdollisuus myös jatkossa.

Keski-Suomen liitto esittää lausunnossaan hankesuunnittelussa huomioitaviksi Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 valmistelun yhteydessä toteutetut laajat selvitykset, erityisesti luonto- ja maisemaselvitykset.

Keski-Suomen museo tunnistaa hankkeen vaikutukset maiseman ominaispiirteisiin ja maisemakuvaan tunnuspiirteeksi jatkossa. Merkityksellistä tulee olemaan tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutusten

arviointi ja tausta-aineistojen kattava käsittely myös kulttuuriympäristön arvojen osalta.

Luonnonvarakeskus korostaa lausunnossaan varovaisuusperiaatetta metsäpeuraan kohdistuvien kokonaisvaikutusten arvioinnissa. Kanaintujen esiintymisen selvittämiseksi useana vuotena toistuva soidinpaikkaselvitys antaisi alueen merkityksestä paremman kuvan. Useiden tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset sekä ekologisten yhteyksien säilyttäminen tulee huomioida YVA-selostusvaiheessa. Pintavesistöjen osalta rakentaminen tulee suunnitella välttämällä kiintoainekuormitusta.

Metsähallitus esittää, että yhden voimalan ero vaihtoehtoissa ei todennäköisesti mahdollista suuria eroja kokonaisvaikutuksissa. Hankevaihtoehtojen lisäksi se esittää tarkennettavaksi eroja voimalapaikkojen suhteen, myös voimalan erillinen 1 sijainti perustellen. Natura-tarveharkinnan tueksi Metsähallitus toivoo kuvausta johtokäytävän sijoittumisesta suhteessa Natura-alueeseen, vaikutusten arvioimiseksi alueen suojeluperusteena oleviin luontotyypeihin. Metsäpeurahavaintojen lisäksi esitetään arvioitavaksi myös sen elinympäristöksi soveltuvia alueita, sekä tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutuksia lajin potentiaalisille lisääntymisalueille ja Natura-alueiden välisiin ekologisiin yhteyksiin. Linnustوسelvitysten tietojen puuttuessa ei voida ottaa kantaa selvitysten kattavuuteen, mutta esitetään tarkennettavaksi petolintujen havainnointia ja törmäysmallinnuksia. Lisäksi esitetään toteutettavaksi kuvasovitteet virkistyskäytön kannalta keskeisille alueille, ja Metsähallituksen metsästyslupa-asiakkaat huomioitaviksi erätalouden osalta.

Puolustusvoimat toteaa, että tuulivoimaloiden merkittävin vaikutus kohdistuu aluevalvonnan sensorijärjestelmiin, mikä voi vaikuttaa aluevalvontatehtävän suorittamiseen. Puolustusvoimat muistuttaa, että ennen tuulivoimaloiden rakentamisen mahdollistavan kaavan hyväksyntää hankkeelle tulee vielä saada myönteinen Pääesikunnan hyväksyttävyytslausunto. Hanketietojen oleellisesti muuttuessa, tulee myös saada uusi lausunto hankkeen hyväksyttävyydestä ja selvitystarpeista.

Seinäjoen museot muistuttaa lausunnossaan arkeologisen kulttuuriperinnön osalta, että mikäli hankealueessa tai sähkönsiirron reiteissä tapahtuu muutoksia, tulee selvitystä täydentää, ja huomioida myös lähimaisemaan kohdistuvat vaikutukset. Rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta museo esittää näkymäalueanalyysin tekemistä teoreettisen maksiminäkyvyysalueen mukaisesti 40 km säteellä hankealueesta, jotta voidaan arvioida maksiminäkyvyysalueen maisemavaikutuksia tarkemmin. Lisäksi museo esittää inventoinneissa tunnistetun paikallisen rakennetun kulttuuriympäristön huomiointia maisemavaikutusten osalta, sekä arvokkaiden luonnonmaisemien säilyttämistä suunnittelussa.

Soinin kunta toteaa lausunnossaan hankkeen vaikutusten toteutuvan merkittävinä Soinin Kolunkylän asutukseen. Suurimmat ympäristövaikutukset paikantuvat muista irralleen sijoitettuun voimalaan. Lausunnossa esitetään hankkeen yhteisvaikutusten arviointia Kimpilamminkankaan hankkeen kanssa sekä ihmisten että eläimistön osalta. YVA-selostus tulee laatia käyttäen todellisia voimalakokoja, sekä merkittävät paikat ja asutus huomioivia havainnekuvia. Arpaisten reitin vaikutusten minimoimiseksi esitetään sähkönsiirron osalta eteläistä linjausta.

Suomen Erillisverkot Oy toteaa, että hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattorit liiketoimintaan.

Suomenselän lintutieteellinen yhdistys ry ei voi antaa tarkkoja arvioita hankealueen linnustoselvitysten osalta raporttien puuttuessa. Se kehottaa kiinnittämään huomiota tuulivoimalle herkkiin lajeihin (mm. metso, huuhkaja, taigametsähanhi, maakotka ja kalasääski), törmäysriski ja karkotusvaikutus huomioiden. Lisäksi huomioidaan, että YVA-ohjelmassa aikainen petolintumuutto on jäänyt huomioimatta kevätmuuttoselvityksen aloitusajankohdasta (20.3.) johtuen.

Suomen luonnonsuojeluliitto, Pohjanmaan piiri muistuttaa lausunnossaan uuden luonnonsuojelulain 7 §:n varovaisuusperiaatteen mukaisesti kiinnittämään huomion päätöksenteossa luonnon monimuotoisuuden merkittävän vähenemisen uhkaan, sekä pohjalaismaakuntien omaan LUMO-ohjelmaan luontokadon pysäyttämässä. Lisäksi se huomioi hankkeen lyhyet suojaetäisyydet YVA-hankkeen eri tarkasteluissa, hankkeen maakuntakaavan vastaisuuden, sekä puutteet mm. linnuston ja eläimistön selvitysten osalta. Lisäksi lausunnossa korostetaan ekologisen kompensaation ja purkurahaston tärkeyttä.

Telia Finland Oyj toteaa, että hankealueen läpi tai lähellä kulkee Telian radiolinkki, ja pyytää toimittamaan lähimmäs linkkijänteitä suunniteltujen tuulivoimaloiden sijaintikoordinaatit Telialle, jotta radiolinkin ja voimaloiden todellinen etäisyys toisistaan voidaan vahvistaa ja tarvittaessa selvittää radiolinkin korvausvaihtoehdot ja -kustannukset. Lavan ja radiolinkin etäisyyden tulee olla vähintään 100 metriä. Hankkeen toimesta tulee myös tehdä vaarajänniteselvitys lähellä olevien Telian kaapeleiden osalta.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomainen on lausunnossaan katsonut, että tuulivoimahankkeen YVA-menettelyyn tulee sisältyä keskeisellä hankealueella sijaitsevien virtavesien kalaston ja rapukantojen nykytilan selvitykset, kattaen tiedot tuulivoimaloiden ja näiden tiestön alueiden Seilipuro-Kallionpuron, Pienen-Manalaisen puron, Ison-Manalaisen puron ja Pohjoispuron vesistä. Vesistökuormituksella saattaa olla haitallista vaikutusta esimerkiksi taimenelle ja jokiravulle, ja ojitusten määrä ja vesistövaikutukset tulee selvittää. Selvitykset tulee toteuttaa luonnonvarakeskuksen suosittamin sähkökalastuksin ja koeravustuksin.

Väylävirasto painottaa väylien käytön, liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden arvioimista koko hankkeen aikana, sekä rautatien tasoristeysten välttämistä tuulivoimalakuljetuksissa. Väylävirasto ohjeistaa myös menettelyissä mahdollisten muutos- ja parantamistöiden sekä suunnitelmien ja tiealueen lupamenettelyjen osalta. Lisäksi se muistuttaa verkkosivujensa ajantasaisesta ohjeluettelosta, sekä sen omien kohteiden huomioinnista kuljetusreittien suunnittelussa.

Ähtärin kaupunki toteaa, että ohjelmassa ei ole tunnistettu hankkeiden yhteisvaikutuksia. Myös arvioinnin toteuttamismenetelmät sekä laadittavat erillisselvitykset puuttuvat. Hankkeen hyväksyttävyyden kannalta nähdään merkityksellisinä vaikutukset linnustoon, luontoarvoihin ja -kokemukseen, maisemaan, ja Arpaisten reitin virkistyskäyttöön. Huomioitavaksi jatkossa tulevat myös hankkeen meluasiat sekä hiljaiset alueet, monimuotoisuus, metsäpeurapopulaatio, pinta- ja pohjavedet sekä alueella jo toteutetut erillisselvitykset. Yhteisvaikutukset Kimpilamminkankaan hankkeen kanssa saattavat laukaista tarpeen ympäristöluvan hakemiselle, mikä tulee huomioida selostuksessa. Kaupunki olisi pitänyt kannatettavana tarkastella läntistä sähkönsiirtovaihtoehtoa toteutettuna maakaapeloinnilla, nyt tarkastelluista vaihtoehdoista SVE eteläinen nähdään ensisijaisena.

Yhteenveto mielipiteistä

Ähtärinjärven luontoyhdistys ry ei kannata hankkeen toteuttamista sen luontoarvoja heikentävien vaikutusten vuoksi. Alueella myös tavataan rauhoitettua ja suojeltavaa eläimistöä, sekä tunnistetaan potentiaalia laajentaa suojelualueita ja ennallistamishankkeita.

Muut mielipiteet käsittelivät seuraavia asioita:

Tarkasteltavat vaihtoehdot ja hankekuvaus: Mielipiteissä kaivattiin perusteluja valituille hankevaihtoehdoille. Mielipiteissä tuotiin esiin puutteet hankkeen tarkastelualueessa, kun voimalasijainteja ei ole päätetty. Erillään sijaitsevalla voimalalla 1 havaittiin eniten heikentäviä vaikutuksia ihmisten viihtyvyyteen, terveyteen ja elinoloihin. Eri tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutusten arvioitiin voivan laukaista tarpeen ympäristöluvan hakemiselle tässä hankkeessa.

Kaivattiin perusteluja poikkeamille voimalaetäisyyksissä verrattaessa Motivan ohjeistukseen: Roottorinhalkaisijalla 200 m laskettuna voimalaetäisyyden tulisi olla lähemmäs 1000 m, nyt voimaloiden etäisyyksinä havaittiin jopa alle 600–800 metriä. Lisäksi kaivattiin lisätietoja perustamistavan vaikutuksista mm. meluun ja luonnonvarojen hyödyntämiseen. Huolta nousi voimaloiden elinkaaren loppupään osalta mahdollisten vahinkojen korjausvastuusta.

Lukuisia mielipiteitä esitettiin pohjoisen sähkönsiirtolinjan heikentävistä vaikutuksista mm. Isojärven vedenlaatuun ja virkistyskäyttöarvoihin, sekä Arpaisten reitin luontomaisemaan. Esitettiin mielipiteitä, joissa yksittäinen voimala 1 tulisi poistaa, tai jättää pohjoinen sähkönsiirto pois

tarkastelusta – näiden todettiin myös sijaitsevan kaukana maakuntakaavassa määritellystä alueesta. Sähkönsiirron eteläisen vaihtoehdon kohdalla vaikutukset maisemaan ja luontoon arvioitiin vähäisemmiksi.

Esitettiin myös mielipiteitä, joissa koko hanke tulisi jättää toteuttamatta.

Osallistaminen: Esitettiin toiveita mahdollisuudesta jättää kirjallinen mielipide jo yleisötilaisuudessa jaettavaksi ehdotettuun paperilomakkeeseen. Osallistaminen hankkeen edetessä herätti epävarmuutta, ja toivottiin tarkennuksia tiedottamisen tapaan saavutettavuuden varmistamiseksi. Arpaisten reitin käyttäjien osallistaminen havaittiin puutteelliseksi.

Eläimistö ja luonto: Hankkeesta arvioitiin kohdistuvan merkittäviä vaikutuksia luontoon ja eläimistöön, etenkin metsäpeuran elinympäristöön. Lisäksi hankkeen todettiin vähentävän hiilinielua ja heikentävän luonnon monimuotoisuutta. Eri tuulivoimahankkeiden aiheuttamien yhteisvaikutusten toteutuminen nähtiin keskeisenä etenkin linnuston osalta, hankkeiden sijaitessa lähellä maakunnallisesti tärkeää lintualueita. Yhteisvaikutuksia havaittiin erityisesti Iso Koirajärven harjun ja Arpaisten alueella, jotka jäävät 3 hankkeen keskelle.

Natura 2000 -alueiden osalta tarkastelu nähtiin puutteellisena, erityisesti Maaherransuon kohdalla, lisäksi kaivattiin tarkastelua monimuotoisuuden kannalta tärkeillä alueilla. Suurpetohavaintojärjestelmään perustuvat lajihavainnot tunnistettiin lähtökohdiltaan puutteellisina. Mielipiteissä raportoitiin monipuolisesti linnuston ja maaeläinten lajihavaintoja, ja tunnistettiin metsäpeurahavaintojen osalta puutteita mm. Matosuon Natura-alueita koskien. Toivottiin myös esitettäväksi tietoja hankkeen toteutettujen luontoselvitysten ajankohdasta. Hankkeen todettiin myös karkottavan riistaeläimiä.

Ihmisten terveys, elinolot ja viihtyvyys: Hankkeen myötä hiljaisten alueiden todettiin muuttuvan teollisuusalueeksi, alueen asuinympäristö on paikoin jo useamman tuulivoimahankkeen vaikutusalueella. Maaseudun tuhoutumisen nähtiin voimistavan maaltapakoa. Asumisviihtyvyyden huomioitiin laskevan. Terveyshaittaa todettiin vilkkuvien valojen osalta öisin, ja välkkeen osalta päiväsaikaan. Lukuisissa mielipiteissä todettiin hankkeen meluvaikutusten etenkin yhdessä Kimpilamminkankaan hankkeen kanssa olevan ongelma. Melu- ja välkemallinnusten toteutukseen esitettiin maksimivoimalakokoa. Tarkastelualueita nähtiin tarpeelliseksi laajentaa asutus huomioiden. Useassa mielipiteessä arvioitiin hankkeella olevan merkittäviä vaikutuksia Arpaisten virkistyskäyttöön.

Maisema: Havainnekuvin esitettiin käytettäväksi maksimivoimalakokoa, edustavia kuvauspaikkoja, ja yhteisvaikutusten huomiointia. Näkyvyysalueanalyysissä tulisi huomioida sekin, että

voimalat näkyvät metsän reunassa myös puiden välistä. Useassa mielipiteessä maisemahaitta nähtiin mökkeilyä estävänä.

Yhdyskuntarakenne, maankäyttö ja aineellinen omaisuus: Esitettiin YVA-menettelyssä arvioitavaksi ja perusteltavaksi maakuntakaavan tavoitteiden toteutumista ja suunnittelumääräysten huomioimista, hankealueen ollessa huomattavasti suurempi verrattaessa maakuntakaavassa 2050 esitettyyn tuulivoimaloiden alueeseen. Hankkeen haittavaikutusten todettiin ulottuvan laajasti naapurikunta Soinin puolelle. Nähtiin, että Ähtärin kaupunki ei hankkeen myötä hyötyisi alueen maanomistajien maanvuokratuloista.

Vaikutukset myös yksittäisen kiinteistön omistajan maankäyttöön nähtiin kohtuuttomina, hankkeen rajoittaessa oikeutta hyödyntää omaisuutta esimerkiksi rakentamiseen. Myös kiinteistöjen arvonalenemaa ja jälleenmyynnin vaikeutumista toivottiin tarkasteltavaksi YVA-menettelyssä. Useita huomioita kohdistui rahallisiin menetyksiin, korvausten puutteeseen ja korvausvelvollisen tahon selvittämistarpeeseen.

Yleinen turvallisuus: Hankkeen vaikutukset viestintäverkkojen toimintaa heikentävinä koettiin ongelmallisina.

Muut asiat: Kimpilamminkankaan tuulivoimahankkeen tiedot todettiin tarpeellisiksi päivittää tämän hankkeen arvioinnin yhteyteen. Turvetuotantoalueen käytöllä sekä kiviainesten otolla lähivuosina huomioitiin myös alueellisesti toteutuvia ympäristövaikutuksia.

Yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma kattaa YVA-asetuksen 3 §:ssä mainitut arviointiohjelman sisältövaatimukset ja arviointiohjelma on käsitelty YVA-lainsäädännön vaatimalla tavalla.

Arviointiohjelmassa esitetyn lisäksi arviointiselostusta ja siihen liittyviä selvityksiä laadittaessa tulee huomioida seuraavat yhteysviranomaisen esiin tuomat asiat:

Hankekuvaus ja hankkeen vaihtoehdot

Yhteysviranomaisen huomauttaa, että koska hankevaihtoehdot eroavat toisistaan vain yhden voimalan verran, vaihtoehtojen aito vertailu jää puutteelliseksi. Voimajohtoreittien osalta vaihtoehdot kuitenkin eroavat selkeästi toisistaan. Sähkönsiirrossa maakuntakaavan linjausten lisäksi myös luontoarvot puoltaisivat maakaapelia ilmajohtoon sijaan. Perustelut ilmajohtoon päättämisestä sekä reittivalinnoista jäävät osin epäselviksi, eikä ohjelmassa ole kuvattu, miten luontoarvot ovat vaikuttaneet linjavaihtoehtoihin tai ilmajohtoon päättämiseen. Arviointiselostuksessa tulee esittää perustelut valituille hankevaihtoehdoille sekä ilmajohtoon käyttämiselle myös luontoarvot huomioiden.

Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat

Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat on kuvattu selkeästi arviointiohjelmassa. Yhteysviranomainen pyytää huomioimaan Puolustusvoimien lausunnon, jonka mukaisesti hankkeelle tulee saada hanketietoihin perustuva myönteinen Pääesikunnan hyväksyttävyytyslausunto ennen tuulivoimaloiden rakentamisen mahdollistavan kaavan hyväksyntää.

Yhteysviranomainen kehottaa huomioimaan myös mahdollisen vesiluvan tarpeen, mikäli ELY-keskus arvioi ojitusilmoituksen perusteella vesistövaikutuksia aiheutuviksi uusista ojituksista tai vanhojen ojien kunnostuksesta. Lähtökohtaisesti voimalat tulee suunnitella välttämällä toiminnasta aiheutuvaa ympäristöluvan tarpeen ylittävää naapurisuhteissa tarkoitettua kohtuutonta rasiutusta.

Ympäristön nykytila, arvioitavat ympäristövaikutukset ja menetelmät

Yhteysviranomaisen arvion mukaan arviointiohjelmassa on tunnistettu riittävällä tarkkuudella ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavia ympäristövaikutuksia. Hankkeen merkittäviksi vaikutuksiksi on arviointiohjelmassa alustavasti tunnistettu maisema-, melu-, välke-, linnusto- ja Natura-vaikutukset, sekä virkistyskäyttöön kohdistuvat vaikutukset ja yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa. Yhteysviranomainen kehottaa keskittymään arviointiselostuksessa näihin oikeasuuntaisesti tunnistettuihin merkittäviin vaikutuksiin, lisäksi huomioimaan erityisesti metsäpeuran ja ekologisten yhteyksien turvaamisen. Tehtävien selvitysten perusteella myös muut vaikutukset voivat nousta keskeisiksi. Tehdyt luontoselvitykset tulee liittää selostusvaiheen asiakirjoihin ja kartoituksissa havaitut lajihavainnot on suositettavaa tallentaa Laji.fi -portaaliin.

Lisäksi yhteysviranomainen huomauttaa, että vaikutusalueen nykytilan kuvausta tulee tarkentaa tehdyn ja tehtävän selvitystyön, alueellisen maankäytön, sekä alueella edenneiden muiden tuulivoimahankkeiden osalta. Toteutettavien melu- ja välkemallinnusten, havainnekuvien ja näkyvyysalueanalyysien osalta tulee myös esittää perustelut kunkin vaikutuksen merkittävyyden määrittämisestä. Kaikessa arvioinnissa tulee käyttää todellista voimalamitoitusta. Arvioinnit tulee tehdä ilman lieventäviä toimenpiteitä. Arviointiselostuksessa esitettävien haitallisten vaikutusten vähentämiskeinojen tulee olla toteutuskelpoisia ja riittävän konkreettisia. Lieventämiskeinot tulee esittää vaikutuskohteittain.

Vaikutukset alueidenkäyttöön

Yhteysviranomainen huomioi, että alueen maakuntakaavoitustilanne on epävarma, koska uusi maakuntakaava on tullut voimaan ennen lainvoimaa erillisellä päätöksellä. Juoleikonkankaan tuulivoima-alue on yksi niistä, joista maakuntakaavapäätöksen osalta on valittu.

Arviointiohjelmassa on käsitelty sekä vanhaa maakuntakaavaa, että voimaan tullutta maakuntakaavaa. Jos uusi maakuntakaava saa lainvoiman käsittelyn aikana, yhteysviranomainen painottaa asian huomioimista arviointiselostuksessa, koska viittaukset vanhaan kaavaan voivat aiheuttaa epäselvyyttä.

Alueella ei ole voimassa olevia asemakaavoja, mutta toteutuessaan hankkeella olisi vaikutuksia joihinkin läheisiin yleiskaava-alueisiin. Sähkönsiirtoreitit kulkevat joidenkin kaava-alueiden läpi ja lähimmässä voimassa olevassa kaavassa Soinin puolella on rakentamattomia rakennuspaikkoja. Soinin kunnalla on tarkoitus päivittää rantayleiskaavojaan lähivuosina. Vaikutukset kaavojen toteuttamiseen ja kehittämiseen ja kaavoissa osoitettuihin rakennuspaikkoihin tulee arvioida.

Yhteysviranomainen yhtyy Etelä-Pohjanmaan liiton lausunnossa esitettyyn, ja kehottaa arviointiohjelmassa tunnistettujen kohteiden lisäksi tarkastelua seuraavien kohteiden ja niiden suunnittelumääräysten osalta: Arpaisten virkistyskohde, Ulvon energiahuollon alue SVE pohjoisen päättyessä, moottorikelkkareitti Soini – Lehtimäki – Töysä – Ähtäri – Keski-Suomi, Ähtärin Palolammen suojavyöhyke SVE eteläisen kulkumatkalla, sekä sähkönsiirtovaihtoehtojen liityntäkohdat voimajohtoon Alajärvi – maakuntaraja (Hikiä). Myös ekologisia yhteyksiä ja arkeologista kulttuuriperintöä koskevat suunnittelumääräykset tulee huomioida suunnittelussa. Suunnittelumääräysten toteutumisen tarkasteluun tulee hankkeessa kiinnittää erityistä huomiota. Lisäksi tulee tarkastella hankkeen, hankealueen ja sähkönsiirron toteuttamista verrattuna maakuntakaavan 2050 merkintöihin sekä suunnittelumääräyksiin.

Yhteysviranomainen edelleen tarkentaa, että metsäpeura tulee arviointiselostuksessa huomioida maakuntakaavoituksen määräysten mukaisesti. Maakuntakaavassa hankealueelle tai sen välittömään läheisyyteen kohdistuu myös useita muita luonnon monimuotoisuuteen liittyviä merkintöjä ja kaavamääräyksiä. Arviointiselostuksessa tulee arvioida, miten hanke vaikuttaa kaavaan merkittyihin luontoarvoihin ja miten kielteisiä vaikutuksia voidaan rajoittaa ja ehkäistä. Maakuntakaavamääräykset korostavat metsäpeuran lisäksi tuulivoiman linnustovaikutusten merkitystä, yhteisvaikutusten arviointia ja Natura-alueiden huomioimista hankkeiden toteuttamisessa, mikä tulee huomioida arviointiselostuksessa.

Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin

Yhteysviranomaisen ennalta-arvioinnin perusteella tuulivoimapuiston suurimmat vaikutukset pintavesiin aiheutuvat teiden ja tuulivoimaloiden sekä näihin liittyvien ojien rakentamisesta ja parantamisesta. Tietyöt, sekä kaivu- ja kuivatustyöt saattavat aiheuttaa kiintoaineksen ja ravinteiden eroosiota, sekä pohjavesien pinnan laskua. Myös uomien

ylityksiin liittyvä rakentaminen sisältää riskin kuormituksen lisääntymisestä. Kiintoaineen kulkeutuminen vesistöihin aiheuttaa peittymistä, liettymistä ja rehevöitymistä, millä on haitallinen vaikutus vesistöjen veden laatuun ja ekologiseen tilaan. Lisäksi tierummut voivat aiheuttaa esteellisyyttä vesieliöstön liikkumiselle.

Ojitusten aiheuttamat hydrologiset muutokset ja pohjavesien pinnan lasku voivat vaikuttaa uomissa virtaavan veden määriin. Uomassa virtaavan veden määrän suurin vaikutus on sillä, jos veden määrä kriittisinä alivirtaamakausina laskee. Pohjaveden pinnan lasku turvemailla lisää myös turpeen hajoamista, josta seuraa ravinteiden ja orgaanisen aineksen huuhtoutumista valumavesiin.

Yhteysviranomaisen huomauttaa, että hankkeen mahdollisten ojitusten vesistövaikutukset eivät rajoitu vain rakennusaikaan, vaan vaikutukset pintavesiin jatkuvat jopa vuosikymmeniä turvemailla, turpeen vähitellen hajotessa. Arviointiselostuksessa tulee selvittää mahdolliset kuivatustarpeet ja arvioida niiden vaikutusta. Myös alustavien huoltoreittien osalta tulee arvioida niiden rakentamisen vaatimia mahdollisia kuivatustarpeita ja vaikutuksia sekä alueen että hankealueen alapuolisiin pintavesiin. Tieverkon kunnosta tulee huolehtia myös tuulivoimaloiden rakennustöiden valmistuttua, mikä saattaa aiheuttaa pintavesivaikutuksia myös hankkeen toiminta-aikana.

Arviointiohjelman liitteissä 1 ja 2 olevat kartat ovat mittakaavaltaan hyviä. Arviointiselostuksen karttoihin tulee lisätä alustavat huoltotiet ja sähkönsiirtoreitit ja kartan mittakaavan tulee olla sama tai tarkempi kuin arviointiohjelman liitteissä 1 ja 2. Kartat voivat olla arviointiselostuksen liitteenä.

Ison-Manalaisen puron luonnontilaisuutta ei ole arvioitu YVA-ohjelmassa. Syken PUROHELMi-aineiston keskitarkan muuttuneisuuden ennusteen mukaan tila on hieman heikentynyt (luokka 4). Puron luonnontilaisuus tulee kartoittaa maastossa, jos sitä ei vielä ole kartoitettu.

Yhteysviranomaisen edellyttää hankkeen vaikutuksia tarkasteltavaksi lähimpiin vesistöihin ja alavirran suunnassa lähimpiin vesimuodostumiin. Myös vaikutukset pienvesiin ja suoluonnon vesitalouteen tulee huomioida. Purojen luonnontilaisuus tulee selvittää. Vesistövaikutusten tarkastelualue tulee esittää selkeästi arviointiselostuksessa. Arviointiselostuksessa tulee mainita ne vesimuodostumat, jotka voimajohtolinjat ylittävät tai joita ne sivuavat. Lisäksi tulee tarkastella, onko voimajohtolinjojen rakentamisella vaikutusta vesimuodostumien ekologiseen tilaan. Vierekkäisten linjojen mahdolliset yhteisvaikutukset, kuten varjostuksen väheneminen, tulee ottaa huomioon. Myös vaikutukset pienvesiin ja niihin vesistöihin, jotka eivät ole vesimuodostumia, tulee huomioida.

Hankkeessa tulee selvittää, minne pintavedet hankealueelta johdetaan, ja mitä lievennyskeinoja aiotaan käyttää mahdollisten haittavaikutusten

poissulkemiseksi. Jos alueella tehdään uusia ojituksia tai vanhojen ojien kunnostusta, tulee tehdä ojitushankkeesta ELY-keskukselle vähintään 60 vuorokautta ennen työhön ryhtymistä, jotta ELY-keskus voi arvioida vesistövaikutukset ja mahdollisen vesiluvan tarpeen.

Arviointiselostuksessa tulee kertoa vaikutukset vesiympäristöön ja -eliöihin, ja hankkeessa tulee esittää riittävät lievennyskeinot haitallisten vaikutusten välttämiseksi.

Arviointiselostuksessa tulee ottaa huomioon Varsinais-Suomen kalatalousviranomaisen lausunto koskien virtavesien kuormitusta. Alapuolisista virtavesistä tulee selvittää kalasto ja rapukannat, ja mahdolliset niihin aiheutuvat vaikutukset.

Yhteysviranomainen huomioi vielä pohjavesien osalta, että mikäli hankkeessa käytettävä erikoiskuljetusreitti kulkee Kolun (1075912) pohjavesialueen kautta, tulee pohjavesivaikutukset arvioida myös Kolun pohjavesialueen osalta. Arvioinnissa tulee huomioida sekä pohjavesialueella oleva vedenotto että lähteet.

Vaikutukset luonnonvaroihin, maa- ja kallioperään

Arviointiselostuksessa tulee arvioida uuden ja kunnostettavan tiestön pituudet, rakentamisen vaatima maa-ainesten määrä ja ottoalueet, lisäksi ylijäämämaiden ja jätteiden määrä, ja niiden sijoittaminen. Voimalarakentamiseen tarvittavat raaka-aineet tulee myös tarkastella suunniteltujen voimalamitoitusten mukaisesti. Lisäksi tulee arvioida eri materiaalien hyödyntämismahdollisuutta. Purkamisen osalta arviointiselostuksessa tulee selvittää, mitä rakenteita paikalle jätetään ja miltä osin ne ovat hyödynnettävissä. Mahdollisten paikalle jätettävien rakenteiden vaikutuksia ympäristössä, erityisesti pohjavesivaikutuksia, tulee arvioida arviointiselostuksessa.

Hankealue sijoittuu osittain Sarasuon turvetuotantoalueelle. Sarasuolla on Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 13.12.2006 myöntämä toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa (Dnro LSY-2005-Y-169, Nro 167/2006/4). Luvan mukainen tuotantoalueen pinta-ala on 75,4 ha. Alue on kokonaisuudessaan turvetuotannossa. ELY-keskukselle ei ole toimitettu ilmoitusta tuotannon päättymisestä.

Yhteysviranomainen katsoo, että Sarasuon turvetuotantoalueen osalta tulee selvittää hankealueen kuivatuksen ja vesienjohtamisen järjestäminen. Arviointiselostuksessa tulee esittää, voidaanko turvetuotannon aikaisia vesienkäsittelyrakenteita hyödyntää ja kuinka tuotannosta poistuva alue eristetään turvetuotantoon jäävästä alueesta.

Vaikutukset liikenteeseen

Hankkeen liikennevaikutuksia tulee arvioida osana ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia. Arviointiselostuksessa tulee kuvata toimet, joilla liikenteestä

aiheutuvia haitallisia vaikutuksia pyritään vähentämään kuljetusreiteillä. Koska kokonaiskorkeudeltaan 300 metrin tuulivoimaloita ei toistaiseksi ole Suomeen rakennettu, korostuu tarve erikoiskuljetusreittien huolelliselle selvittämiselle sekä niiden toimivuuden arvioimiselle. Muutos nykytilaan tulee olemaan suuri ja mahdollisesti moninkertaistuvat liikennemäärät kuormittavat lähialueen enimmäkseen sorapintaista maantieverkkoa. Yhteysviranomaisen kehottaakin arvioinnissa tarkastelemaan lisääntyvän liikenteen vaikutuksia niin lähialueen asukkaille kuin maantieverkollekin ja erittelemään keinoja negatiivisten vaikutusten minimoimiseksi. Mikäli maantieverkkoa tai liittymiä joudutaan parantamaan tuulivoimalan kuljetusten perillepääsyä varten, tulee asiasta olla hyvissä ajoin yhteydessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri –vastuualueeseen.

Vaikutukset kasvillisuuteen ja luontotyyppeihin

Arviointiohjelmassa on kuvattu lyhyesti hankealueen nykytila sekä hanke- ja voimajohtoreitin luontotyyppi- ja kasvillisuusinventoinnit. Koska selvityksiä ei vielä ole saatavilla, ei niiden laatuun, luotettavuuteen ja kattavuuteen voi tässä vaiheessa ottaa kantaa. Selvityspäivien määrät tulee esittää arviointiselostuksessa, ja selvitykset tulee toteuttaa LUOPAS-oppaan mukaan. Mikäli näin ei voida menetellä, tulee selvitysten toteutus perustella.

Suoluontotyyppien osalta tarkastelualueen tulee olla riittävän laaja, jotta teiden ja voimaloiden perustamistöiden aiheuttamien vesitalouden muutosten vaikutukset suoluontoon voidaan arvioida luotettavasti. Yhteysviranomaisen pitää positiivisena, että myös alueen kasvillisuutta on inventoitu ja raportoitu, sillä kasvilajien esiintymisestä ja kuvaamisesta voi saada arvokasta tietoa alueesta; mm. sen ravinteisuudesta ja kosteusolosuhteista. Selostuksessa tulee kuvata, miten alueen huomionarvoiset luontotyypit ja kasvillisuus huomioidaan voimaloiden, teiden, sähköaseman ja voimajohtoreittien valinnassa ja miten hankkeen kielteisiä vaikutuksia huomionarvoisille luontotyypeille ja kasvillisuudelle rajoitetaan ja ehkäistään. Lisäksi selostuksessa tulee arvioida näiden keinojen toimivuutta ja vaikuttavuutta.

Rakennusajasta seuraa pitkäaikaisia vaikutuksia alueen luontotyyppeihin ja kasvillisuuteen, kun kasvillisuus joudutaan poistamaan. Hankkeen toteuttamisen yhteydessä on huolehdittava, ettei hankkeen maansiirtotöiden ja koneiden siirron yhteydessä levitetä vieraslajeja (Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta, 1709/2015).

Vaikutukset suojelualueisiin

Yhteysviranomaisen huomioi, että läheiset Natura-alueet on lueteltu ja kuvattu lyhyesti ja asianmukaisesti. Hankkeen vaikutuksia myös muiden

Natura-alueiden koskemattomuuteen ja eheyteen tulee arvioida etenkin alueilla, joiden suojeluperusteena on metsäpeura. Lisäksi metsäpeuraa tultaneen esittämään usean hankkeen lähellä sijaitsevan Natura-alueen suojeluperusteeksi. Keski-Suomen puolelle ulottuvan Aittosuo-Leppäsuu-Uitusharjun (FI0900005, SAC) Natura-alueella on suojeluperusteena metsäpeura, ja hankkeen vaikutuksia metsäpeuraan on arviointiohjelmassa esitetty tarkasteltavaksi riittävällä laajuudella.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on antanut lausunnon, että Ison Koirajärven harjun osalta tulee tehdä Natura-arviointi sinne ulottuvien vaikutusten vuoksi. Natura-alue sijaitsee hankealueen ja sähkönsiirtoreittien läheisyydessä, ja melu- sekä välkevaikutusten voidaan olettaa ulottuvan Natura-alueelle.

Kappale 8.2.2 alkaa lauseella ”Hankealueella tai yhden kilometrin säteellä hankealueesta ei ole luonnonsuojelualueita”. Arviointiohjelman näkemys siitä, mikä on luonnonsuojelualue ja mikä ei, jää osin epäselväksi ja saattaa johtaa virheelliseen käsitykseen hankkeen vaikutuksista läheisille luonnonsuojelualueille. Arviointiselostuksessa tulee käyttää selkeitä ja johdonmukaisia termejä ja tarvittaessa avata, mitä käytettävä termi sisältää.

Hankealueen läheisyydessä sijaitsevat suojelualueet on esitetty kuvassa 48. Soidensuojelun täydennysehdotusalueet sijaitsevat hankealueen välittömässä läheisyydessä, joten niihin saattaa aiheuta vaikutuksia. Soidensuojelun täydennysehdotusalueet eivät erotu kuvasta 48 kuvaa suurentamatta. Kuvien osalta tulee huolehtia siitä, että hankealuetta lähellä olevat suojelullisesti arvokkaat kohteet erottuvat, ettei kuvan perusteella saa väärää käsitystä hankkeen läheisistä suojelualueista ja arvokkaista luontokohteista. Suojelualueiden kuvauksessa viitataan myös kuvassa 42 esitettyyn maakuntakaavan mukaiseen luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeään alueeseen. Kuvan 42 yhteydessä ei ole avattu, millä tavoin kyseinen merkintä kuvasta erottuu. Selostuksessa tulee arvioida, miten em. merkinnän kaavamääräykset tullaan huomioimaan hankkeen sijoittelussa ja miten hanke vaikuttaa kaavan toteutumiseen. Arviointiselostuksen kuviin ja kuvateksteihin tulee merkitä niissä esitetyt olennaiset asiat selkeästi. Arviointiselostuksessa tulee esittää keinot hillitä ja ehkäistä hankkeen kielteisiä vaikutuksia suojelualueisiin ja arvokkaisiin luontokohteisiin sisältäen myös soidensuojelun täydennysehdotusalueet ja metsälakikohteet, sekä arvioida näiden toimivuutta ja vaikuttavuutta.

Teknisen toteutuksen ollessa vielä epävarma tulee arviointiselostuksessa arvioida mahdolliset vaikutukset luonnon monimuotoisuudelle varovaisuusperiaatetta noudattaen; esimerkiksi jollei harusten tarpeesta ole varmuutta, tulee arviointiselostuksessa arvioida myös harusten vaikutukset, joita oletettavasti kohdistuu ainakin linnustoon sekä esittää keinot haitallisten vaikutusten rajoittamiseksi ja ehkäisemiseksi. Kuljetusten vuoksi teiden tulee olla tavanomaisia

metsäteitä kestävämpiä ja leveämpiä, mikä tulee huomioida luontovaikutusten arvioinnissa. Arviointiselostukseen tulee sisällyttää arvio sekä hankkeen että voimajohtoreitin vaikutuksista luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaisiin vesistöihin riittävän laajalta alueelta.

Vaikutukset linnustoon

Yhteysviranomainen huomioi, että hankealueen läheisyydessä sijaitsevat arvokkaat lintualueet on tunnistettu ja kuvattu asianmukaisesti sisältäen IBA, FIN-IBA ja Maali-alueiden lisäksi SPA Natura-alueet ja lintuvesiensuojeluohjelma-alueet. Hankealueen läheisyydessä sijaitsevia arvokkaita linnustoalueita havainnollistavaan kuvaan (kuva 49) tulee lisätä myös voimajohtoreitit, koska voimajohtoa suunnitellaan toteutettavaksi ilmajohtona.

Hankealueen ja voimajohtoreitin linnustoa on selvitetty kattavasti eri lajiryhmien osalta, mutta selvitykset eivät ajalliselta kattavuudeltaan vastaa selvityksille annettuja suosituksia. Mikäli selvityksiin käytetyt ajat eivät vastaa suosituksia, sisältyy arvioihin epävarmuutta, eikä hankkeen linnustovaikutuksia tällöin voida arvioida luotettavasti. Mikäli suosituksia ei voida linnustonselvityksissä noudattaa, tulee käytettävä menettely perustella. Pöllöillä ja metsäkanalinnuilla kannan vuosittaiset vaihtelut ovat suuria, mikä tulee huomioida arvioitaessa näiden esiintymistä alueella.

Hankealueen koko verrattuna muihin maakunnassa oleviin tuulivoimahankkeisiin nähden on maltillinen, eikä hankealue sijaitse linnustollisesti arvokkaiden alueiden (SPA-, IBA ja FINIBA-alueet) välittömässä läheisyydessä, mutta hankealueen läheisyydessä on toiminnassa ja vireillä useampia muita tuulivoimahankkeita, joten linnustovaikutusten arvioinnin merkitys korostuu. Yhteysviranomainen edellyttää, että selvitykset toteutetaan suositusten mukaisiksi arviointiin sisältyvän epävarmuuden vähentämiseksi.

Arviointiohjelmassa suunniteltu törmäysmallinnus tulee toteuttaa tukemaan hankkeen linnustovaikutusten arviointia. Arviointiohjelman kuvaukset linnustonselvityksistä ovat melko suppeat, eikä selvityksiä ollut ohjelmavaiheessa saatavilla, joten selvitysten laatuun ja kattavuuteen voidaan ottaa kantaa vasta selostusvaiheessa selvityksiin tutustumisen jälkeen.

Arviointiselostuksessa tulee panostaa erityisesti suuriin päiväpetolintuihin. Laajemman reviirin omaavilla lajeilla, kuten petolinnuilla, myös yhteisvaikutusten arvioinnin merkitys korostuu. Hankealueen molemmiin puoliin sijaitsee suuren petolinnun pesäpuu. Arviointiselostuksessa tulee kuvata miten näiltä pesäpuilta suuntautuvia lentomääriä, -reittejä ja -korkeuksia on selvitetty, ja miten hanke vaikuttaa lajin elinympäristöön. Suuren petolinnun mahdollisille saalistusalueelle tai lentoreittien varrelle kohdistuu voimakasta

tuulivoiman rakentamispainetta useiden hankkeiden osalta. Lisäksi hankealue sijaitsee toisen uhanalaisen suuren petolinnun reviirillä, jolla sijaitsee myös Kimpilamminkankaan tuulivoimahanke. Hankkeen vaikutukset sekä eri hankkeiden yhteisvaikutukset myös tähän petolintuun tulee arvioida. Sääksisäätiö suosittelee 2 kilometrin suojavajöhykettä sääksen pesien ja tuulivoimaloiden väliin. Arviointiselostuksessa tulee esittää keinot haitallisten linnustovaikutusten rajoittamiseksi ja ehkäisemiseksi, sekä arvioida keinojen toimivuutta ja vaikuttavuutta.

Arviointiohjelmassa on tunnistettu yhteisvaikutukset linnuston osalta erityisen tärkeiksi. Yhteisvaikutusten arvioinnissa tarkastelualueen tulee kattaa riittävän laaja alue; esimerkiksi kurjen muuttoreitillä sijaitsee ja on vireillä useita tuulivoimahankeita ja häiriöttömän reitin osuus pienenee jokaisen alueelle sijoittuvan hankkeen myötä, mikä voi lopulta johtaa ennakoimattomiin kielteisiin vaikutuksiin koko alueen halki muuttavalle kurkipopulaatiolle.

Vaikutukset muuhun eläimistöön ja ekologisiin yhteyksiin

Yhteysviranomaisen huomauttaa, että myös muiden lajiryhmien ja ekologisten yhteyksien arviointi vaatii laajempaa tarkastelualueita. Yhteisvaikutusten arviointiin tulee sisällyttää myös jo olemassa olevien voimajohtoreittien ja vireillä olevien voimajohtoreittien yhteisvaikutukset.

Vaikutukset direktiivilajeihin

Yhteysviranomaisen kehottaa huomioimaan direktiivilajit arviointiselostuksessa, sekä esittämään arvion hankkeen vaikutuksista lajeille, keinot hillitä ja ehkäistä hankkeen kielteisiä vaikutuksia lajeille, sekä arvioimaan keinojen toimivuutta ja vaikuttavuutta. Arviointiohjelmassa ei ole kaikkien selvitettyjen direktiivilajien osalta tietoa selvityspäivistä ja -menetelmistä. Tiedot tulee esittää joka lajin kohdalta eriteltynä arviointiselostuksessa. Arviointiohjelmassa ei ollut vielä saatavilla lajikohtaisia selvityksiä, joten niiden laatua ja kattavuutta ei voida arvioida.

Liito-orava: Hanke- ja voimajohtoreitin alueelta on tunnistettu liito-oraville soveltuvia elinympäristöjä, joten arviointiohjelmassa mainittu liito-oravaselvitys sekä hanke- että voimajohtoreitin alueelle nähdään tarpeellisenä. Arvioitaessa metsäluontokohteiden merkitystä liito-oravalle, tulee huomioida lajin lyhytikäisyys sekä se, että liito-oravalle potentiaalisilla elinympäristöillä ei välttämättä tehdä havaintoa lajista yksittäisenä inventointivuotena. Yhden kevään kartoituksella ei saada oikeaa kuvaa kartoitusalueen liito-oravareviireistä, joten arvioinnissa tulee huomioida siihen liittyvät epävarmuustekijät. Sekä sähkönsiirtoreittien että hankealueen osalta liito-oravalle soveltuvat elinympäristöt, lisääntymis- ja levähdyspaikaksi soveltuvat kolopuut sekä potentiaaliset elinympäristöt tulee huomioida. Suunnittelussa tulee varmistaa, ettei lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja hävitetä tai

heikennetä. Yhteysviranomainen huomauttaa, että melun ja ihmisten liikkumisen lisäksi myös reviirien pirstoutuminen ja kulkuesteiden muodostuminen voivat uhata liito-oravan reviirejä.

Viitasammakko: Hankealueelta on tunnistettu viitasammakon potentiaalisia elinympäristöjä. Viitasammakkokartoituksia kohdennettaessa on hyvä muistaa, että luontoselvityksissä viitasammakkoa on esiintynyt myös ojissa ja esimerkiksi suoalueiden ojituksissa muodostuneissa lampareissa. Lisäksi onnistuneen kartoituksen edellytyksenä on oikea-aikainen maastokäynti.

Lepakot: Lepakoita on kartoitettu useaan kertaan läpi kesän hankealueelta, mikä antaa yleensä kattavan kuvan alueen lepakoista. Arviointiohjelman perusteella ei selviä, kartoitettiinko lepakkoja voimajohtoreitin alueelta. Arviointiselostukseen tulee sisällyttää myös voimajohtoreitin vaikutusten arviointi lepakoille.

Suurpedot ja saukko: Sutta koskevat taustatiedot hankealueesta voidaan katsoa riittäviksi, eikä hankealue sijoitu susireviirille tai sen välittömään läheisyyteen. Sen sijaan hankealueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevan Natura-alueen muina tärkeinä eläinlajeina mainitaan karhu ja ilves. Arviointiselostuksessa tulee tarkemmin arvioida hankkeen vaikutuksia karhulle ja ilvekselle. Arvioinnin tulee perustua riittäviin tietolähteisiin ja ajantasaisiin selvityksiin (esimerkiksi TASSU-järjestelmän lumijälkihavainnot ja paikkatietona tehtävä elinympäristöpotentiaaliselvitys) huomioiden luonnonvarakeskuksen asiantuntijakommentit.

Arviointiohjelmassa on tunnistettu hankealueelta saukolle potentiaalisia elinympäristöjä ja ohjelmassa mainittu saukkoinventointi nähdään tarpeellisenä. Arviointiohjelman perusteella ei selviä, kartoitettiinko lajeja myös voimajohtoreitin alueelta. Arviointiselostukseen tulee sisällyttää myös voimajohtojen vaikutusten arviointi edellä mainituille lajeille.

Metsäpeura: Metsäpeuran merkitystä hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa korostaa sekä maakuntakaavan metsäpeuraan liittyvät määräykset (hankkeen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata metsäpeuran vaellusreittien ja lisääntymisalueiden säilyminen) että metsäpeuran suojelustatus hankealueen läheisyydessä sijaitsevilla Natura-alueilla. Arviointiohjelmassa onkin tunnistettu alue metsäpeuralle tärkeäksi alueeksi. Yhteysviranomainen kehottaa arvioimaan vaikutukset metsäpeuraan varovaisuusperiaatetta noudattaen ja huomioimaan arvioinnissa myös Luonnonvarakeskuksen ja Metsähallituksen lausunnot.

Arviointiohjelmassa esiintyy hieman epätarkkuutta Natura-alueista, joilla metsäpeura on suojeluperusteena (arviointiohjelmassa mainitaan Maaherransuo ja Aittosuo – Leppäsuu – Uitusharjun Natura-alueet; metsäpeura on suojeluperusteena myös Matosuon Natura-alueella). Arviointiohjelman perusteella ei selviä, missä määrin voimajohtoreitin

vaikutuksia metsäpeuraan aiotaan kuvata. Yhteysviranomaisen edellyttää, että arviointiselostukseen sisällytetään voimajohtoreitin vaikutusten arviointi metsäpeuralle.

Metsäpeuran sekä yhteisvaikutusten osalta tarkastelualueutta tulee laajentaa huomioiden metsäpeuran eri vuodenaikoina käyttämät elinalueet ja vaellusreitit sekä tutkimusten mukainen 5 km häiriövyöhyke vasomisaikana. Yhteisvaikutusten arvioinnissa tulee huomioida metsäpeura, sillä lajille tärkeille lisääntymisalueille on suunnitteilla useita tuulivoimahankkeita ja luonnonvarakeskuksen arvion mukaan metsäpeuralle tärkeiden alueiden ja tuulivoimahankkeiden välille tulisi jättää vähintään viiden kilometrin suojavyöhyke. Metsähallitus on myös lausunnossaan esittänyt arvioitavaksi lajin elinympäristöksi soveltuvia alueita, sekä tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutuksia lajin potentiaalisille lisääntymisalueille ja Natura-alueiden välisiin ekologisiin yhteyksiin.

Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

Yhteysviranomaisen pitää hankkeessa keskeisenä asukaskyselyn toteuttamisen merkitystä. Hankkeen seurantaryhmään on kutsuttu tunnistettuja sidosryhmän edustajia myös alueellinen paikallistuntemus huomioiden. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn kanssa samanaikaisesti toteutetaan hankkeen tuulivoimaosayleiskaava.

Hankkeen vaikutuksia terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen tulee arvioinnissa tarkastella ääni-, valo- ja maisemamuutosten kautta, lisäksi luontokokemuksena ja harrastusmahdollisuuksina erityisesti metsästyksen, marjastuksen ja riistaeläinvaikutusten osalta. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että arviointiohjelmassa on esitetty toteutettavien tielinjausten parantavan alueen saavutettavuutta - kuitenkin tiestön parantaminen heikentää myös alueen luonnontilaisuutta aina kun se mahdollistaa ihmisen helpomman liikkumisen alueella.

Voimajohtojen säteilyn terveysvaikutuksia tulee tarkastella Säteilyturvakeskuksen ohjeistuksen perusteella, ja infraääntä tutkimustiedon pohjalta.

Lisäksi yhteysviranomaisen huomauttaa, että vaikka ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä ei arvioida hankkeen vaikutuksia kiinteän omaisuuden arvoon, arvioinnissa tulee kuitenkin ottaa huomioon tästä aiheutuvat sosiaaliset vaikutukset.

Melu- ja välkevaikutukset

Yhteysviranomaisen muistuttaa, että melumallinnukset ja niiden raportointi tulee lähtökohtaisesti toteuttaa Ympäristöministeriön ohjeiden mukaisesti voimalatyypeillä, jotka vastaavat teholtaan ja ominaisuuksiltaan vaihtoehdoissa esitettyjä tuulivoimaloiden

enimmäiskokoja. Muussa tapauksessa tulee varovaisuusperiaatetta noudattaen esittää arviot voimaloiden tehon, korkeuden ja roottorin halkaisijan muutoksen vaikutuksista lähtömelutasoon ja melun leviämiseen. Mallinnuksen epävarmuustekijät tulee esittää myös pienitaajuisen melun leviämisen osalta. Melumallinnus tulee tehdä ilman lievennyskeinoja, kuten siiven jättölaidan hammastusta. Melumallinnuksissa tulee huomioida myös toteutuvia yhteismeluvaikutuksia, yhdessä alueen muiden tuulivoimatoimijoiden kanssa, sekä huomioiden Sarasuon turvetuotantoalueen ja maa-ainesten oton meluvaikutukset. Mikäli mallinnusten ja arviointien perusteella melun ohjearvot ylittyvät, arviointiselostuksessa tulee esittää asuin- ja lomarakennusten sekä mahdollisten kaavoitettujen tonttien määrä melualueella. Lisäksi tulee esittää tarvittavat voimaloiden sijoittamisen tai määrän muutokset haitan ehkäisemiseksi.

Välkevaikutuksia tulee mallintaa voimalatyypillä, jossa lavan pituus ja voimalan kokonaiskorkeus vastaa toteutusvaihtoehtojen enimmäismitoitusta. Mallinnukset tulee toteuttaa ilman puuston suojaavan vaikutuksen huomioimista. Välkearviointissa tulee esittää selkeästi etäisyydet lähimpiin vakituisiin ja vapaa-ajan asuntoihin, sekä ilmoittaa asuin- ja lomarakennusten määrä eri välkevyöhykkeillä, ja arvioida mahdollisia muutostarpeita voimalasijaintien ja -määrien osalta. Välkkeen määrän arvioinnissa tulee käyttää apuna muiden maiden suosituksia ja raja-arvoja.

Vaikutukset maisemaan, rakennettuun kulttuuriympäristöön ja muinaisjäännöksiin

Yhteysviranomaisen huomioi, että maisemavaikutusten arviointi on esitetty pääosin asianmukaisesti tehtäväksi ympäristöministeriön 2024 julkaistun oppaan (Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa) mukaisesti, mutta kehottaa myös huomioimaan Seinäjoen museoiden lausunnon, jossa kulttuuriympäristön ja maiseman osalta esitetään näkymäalueanalyysin tekemistä teoreettisen maksiminäkyvyysalueen (40 km säteellä hankealueesta) mukaisesti, jotta maisemavaikutuksia voidaan arvioida tarkemmin. Lisäksi tulee huomioida inventoinneissa tunnistettu paikallinen rakennettu kulttuuriympäristö ja arvokkaiden luonnonmaisemien säilyttäminen. Selvityksiä tulee myös täydentää arkeologisen kulttuuriperinnön osalta, mikäli hankealueella tai sähkönsiirron reiteissä tapahtuu muutoksia.

Yhteysviranomaisen yhtyy arviointiohjelmassa ja edelleen lausunnoissa tunnistettuihin arvioihin maisemakuvan muutosten alueellisesta merkityksestä hankkeessa, sekä maisemavaikutusten selvittämisen tärkeydestä riittävällä ja oikein kohdennetulla havainnekuvamateriaalilla. Myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset maisemassa tulee huomioida, sekä vaikutusten kohdentuminen yli kunta- ja maakuntarajojen. Havainnekuvia tulee tuottaa myös Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Suomen

alueelta. Havainnekuvuissa tulee huomioida maisemassa mahdollisesti näkyvät muut tuulivoimalahankkeet tai voimajohdot sekä yöaikaiset lentoestevalot. Havainnekuvuissa tulee käyttää voimalatyyppiä, joka vastaa kokonaiskorkeudeltaan ja roottorinhalkaisijaltaan vaihtoehtojen mukaisia enimmäispituuksia. Kuvia tulee esittää 50 mm objektin polttovälillä, joka vastaa lähimmin ihmisen silmää. Havainnekuvia on hyvä laatia myös esimerkiksi kuvauspisteen ympäristön kauttaaltaan kattavana 360°-kuvana.

Vaikutukset viestintäyhteyksiin ja tutkiin

Yhteysviranomaisen toteaa, että arvioinnissa on otettava huomioon Cinia Oy:n, Digita Oy:n, Elisa Oyj:n, Telia Finland Oyj:n ja Puolustusvoimien lausunnot, joissa painotetaan hankkeen sekä tuulivoimaloiden sijoittelun vaikutusta tutka-, radio- ja viestintäyhteyksiin, sekä edellytetään sähkönsiirron osalta kaapeleiden vaarajänniteselvityksiä. Mahdollisilla häiriöillä voi olla vaikutusta myös yleiseen turvallisuuteen, mikä tulee huomioida vaikutusten merkittävyyttä arvioitaessa. Lausuntojen mukaan hankevastaava on vastuussa häiriöiden poistamisesta omalla kustannuksellaan. Arviointiselostuksessa tulee esittää toimet häiriöiden poistamiseksi.

Vaikutukset ilmastoon

Yhteysviranomaisen edellyttää, että Ilmastovaikutusten arvioinnin menetelmät ja tulosten tulkinnat sekä niihin liittyvät epävarmuudet esitetään selkeästi arviointiselostuksessa. Eri hankevaihtoehtoja tulee myös vertailla keskenään. Toiminnan aikaisten ilmastovaikutusten arvioinnissa tulee käyttää tuulivoimapuiston tuotannon ajankohdalle ennustettavaa päästökerrointa. Tuulivoimapuiston päästökerroin tulee ilmoittaa g CO₂/kWh huomioon ottaen koko elinkaari. Selostuksessa tulee myös arvioida, milloin voimaloiden tuottama päästötön energia on kompensoinut rakentamisvaiheen aikana syntyneet ilmastopäästöt. Hankkeen ilmastovaikutukset tulee suhteuttaa myös alueellisiin ja paikallisiin ilmasto- ja päästövähennystavoitteisiin.

Arvioinnin epävarmuustekijät

Arviointiselostuksessa tulee esittää, miten hankkeen vaikutusarvioinnissa tunnistetut epävarmuustekijät on huomioitu arviointia laadittaessa. Arviointiselostuksessa tulee esittää epävarmuustekijät vaikutustyypeittäin.

Vaikutusten seuranta

YVA-asetuksen mukaisesti arviointiin tulee liittää ehdotus mahdollisista merkittäviin haitallisiin ympäristövaikutuksiin liittyvistä

seurantajärjestelyistä. Yhteysviranomainen näkee kannatettavana myös Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunnossa huomion, jossa edellytetään hankevastaavaa laatimaan hankkeen vaikutusten seurantaohjelma ja kirjaamaan sen toteuttaja jo hankkeen tässä vaiheessa.

YVA-menettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestäminen

Yhteysviranomaisen arvion mukaan tiedot ympäristövaikutusten arviointimenettelystä ja siihen liittyvän osallistumisen järjestämisestä on esitetty riittävällä tavalla. Yhteysviranomainen pyytää huomioimaan mielipiteissä esitetyn toiveen mukaisesti, että jatkossa huomiota kiinnitetään tiedottamisen tapaan, alueen erinäisten käyttäjien ja väestön saavuttamisen varmistamiseksi.

Arviointiohjelman laatijoiden pätevyys

Arviointiin osallistuvat henkilöt, henkilöiden koulutus ja työkokemus sekä rooli arvioinnissa on esitetty arviointiohjelmassa. Yhteysviranomaisen havaintojen mukaan arviointiohjelma on rakenteeltaan selkeä, ja asiantuntemusta on käytetty sen laatimisessa.

Arviointiohjelmalausunnon toimittaminen ja siitä tiedottaminen

ELY-keskus toimittaa lausuntonsa sekä kopiot arviointiohjelmasta saaduista lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle. Yhteysviranomaisen lausunto toimitetaan tiedoksi niille tahoille, joilta on pyydetty lausunto arviointiohjelmasta.

Arviointiohjelmalausunto julkaistaan viranomaisen verkkosivuilla osoitteessa www.ely-keskus.fi/kuulutukset/etela-pohjanmaa ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/juoleikonkangas-tuulivoima-YVA.

Suoritemaksu, sen määräytyminen ja maksua koskeva oikaisumahdollisuus

Suoritemaksu on 8 600 euroa.

Arviointiohjelmasta annettavasta yhteysviranomaisen lausunnosta perittävä maksu on määritelty tavanomaisen hankkeen mukaisesti (11-17 henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy ELY-keskusten maksuista annetun asetuksen perusteella.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ELY-keskuksesta kuuden kuukauden kuluessa tämän lausunnon antamispäivästä.

Sovelletut säännökset

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 8, 16 ja 18 §

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 3 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-keskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallinto-keskuksen maksullista suoritteista vuonna 2025 2 §.

Asian on käsitelty Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueella.

Asian on esitellyt ylitarkastaja Maria Kuulusa ja ratkaissut johtava asiantuntija Jutta Lillberg-Puskala.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Liitteet

Liite 1 Lausunnot ja mielipiteet

Liite 2 Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus

Jakelu

UPM Wind West Oy

Etha Oy

Sweco Finland Oy

Ähtärin kaupunki

Soinin kunta

Tämä asiakirja EPOELY/1761/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/1761/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kuulusa Maria 30.04.2025 11:16

Ratkaisija Lillberg-Puskala Jutta 30.04.2025 11:16

MAKSUA KOSKEVA OIKAISUVAATIMUSOHJE

Viranomainen, jolta oikaisua vaaditaan

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua kirjallisesti Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus).

Viranomainen, jolle valituskirjelmä on toimitettava sekä oikaisuvaatimusaika

Asian käsittelystä perittävää maksua koskeva oikaisuvaatimuskirjelmä on toimitettava Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuden (6) kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa ei antopäivää oteta lukuun. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, oikaisuvaatimusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisua vaaditaan
- millaista oikaisua vaaditaan (miltä kohdin päätökseen haetaan oikaisua ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi)
- perusteet, joilla oikaisua vaaditaan
- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta
- postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä.

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon oikaisua haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen on liitettävä oikaisuvaatimuskirjelmään valtakirja (Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus niin määrää.)

Oikaisuvaatimuksen perille toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava ELY-keskuksen kirjaamoon. Oikaisuvaatimuskirjelmän voi tuoda perille vaatimuksen tekijä itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse tai sähköpostitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen toimittamisesta sähköpostitse säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Yhteystiedot

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

käyntiosoite:

Alvar Aallon katu 8, SEINÄJOKI

Wolffintie 35, VAASA

Pitkäsillankatu 15, KOKKOLA

Aukioloaika: kello 8.00 – 16.15

postiosoite:

PL 156, 60101 SEINÄJOKI

PL 262, 65101 VAASA

PL 77, 67101 KOKKOLA

puhelin: 0295 027 500

sähköposti: kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Sähköinen asiointi –lomake: www.ely-keskus.fi

OIKOPOLUT > Sähköinen asiointi ja lomakkeet > ELY-keskusten yleinen asiointilomake yrityksille, yhdistyksille ja toiminnanharjoittajille. Tähdellä merkityt kohdat ovat pakollisia. Esim. skannatun lomakkeen voi lähettää sähköisen palvelun kautta.